

שאלתה: הנחיית מצבי קונפליקט, טיפול בהתנגדויות בקבוצה, זהות המנחה,
הנחייה אמפטית

.1

מספר פריט:	12110
מיון:	10.137.1
סוג:	ספר
כותר:	להיות טיטור-מנחה של עמיתים : משימה אפשרית?
עורך:	רייכנברג, רבקה /שגיא, רחל /מבורך, מרים
מו"ל:	מכון מופ"ת
סידרה:	תמה
שנה:	2016
עמודים:	317
מקום:	תל אביב
מילות מפתח:	התפתחות מקצועית; בית ספר להתפתחות מקצועית; תפיסת תפקיד; מתודולוגיה; מחקר;

תקציר:

"אני חייבת לטיטורית הרבה מההתפתחות המקצועית שלי, חייבת לה הרבה. היא לימדה אותי שאילת שאלות על המובן מאליו"; "אני רואה את התפקיד של הטיטור כחוט השדרה של ההתמחות. הוא בעיני כמנצח על תזמורת שמצליח להוביל קבוצה של מרצים מכל המכללות לחינוך ויחד עם זאת לתרום להתפתחותי המקצועית וללמידה האישית שלי ושל עמיתיי". (מפי מתמחות הלומדות בבית הספר ללימודי התמחות מקצועית במכון מופ"ת).מיהו הטיטור - מנחה עמיתים? מה מאפיין את תפקידו? ומה מייחד אותו מכל תפקידי ההנחיה וההדרכה המוכרים במקצועות האקדמיים השונים? ספר זה יעסוק בשאלות אלה תוך כדי הצגת מגוון מודלים של הנחיה טיטוריאליה הפועלים בבית הספר ללימודי התמחות מקצועית, וינסה לעמוד על תרומתה של הנחיה ייחודית זו להתפתחותם המקצועית-אקדמית של סגל המרצים מהמכללות לחינוך. כל פרקי הספר הם פרי מחקריהם של אנשי סגל בית הספר. על יסוד מגוון מתודולוגיות מחקריות הם מסרטטים את תפיסת התפקיד של הטיטור-מנחה מנקודת מבט כפולה: הן של המתמחים-המרצים הלומדים הן של הטיטורים-המנחים. הספר נועד להעשיר ולהרחיב את הידע בתחום ההנחיה בכלל ובתחום הנחיית עמיתים בפרט. מעגל רחב של אנשי חינוך ואחרים העוסקים בהנחיה עשוי למצוא בו עניין כמו גם כלי עזר שמיש ומועיל.

.2

מספר פריט:	12119
מיון:	10.137.1
סוג:	מאמר
כותר:	יומן מסע - בנבכי ההנחיה של טיטורית מתחילה
מחבר:	צור, בתיה
עורך:	רייכנברג, רבקה /שגיא, רחל /מבורך, מרים

מו"ל:	מכון חופ"ת
סידרה:	תמה
שנה:	2016
בתוך:	להיות טיטור-מנחה של עמיתים : משימה אפשרית?
עמודים:	180-196
מקום:	תל-אביב
מילות מפתח:	טיטורים; בית ספר להתפתחות מקצועית;

.3

מספר פריט:	12123
מיון:	10.137.1
סוג:	מאמר
כותר:	כלים שלובים: הנחיה משותפת בהתמחות ניהול אקדמי
מחבר:	בנשלוס, עדנה / גרובגלד, אתי / בן ישראל, טלי / שטיגליץ, סילביה / קדם, יעקב
עורך:	רייכנברג, רבקה / שגיא, רחל / מבורך, מרים
מו"ל:	מכון חופ"ת
סידרה:	תמה
שנה:	2016
בתוך:	להיות טיטור-מנחה של עמיתים : משימה אפשרית?
עמודים:	251-272
מקום:	תל-אביב
מילות מפתח:	מכללות למורים; ניהול; הכשרה מקצועית; מנהלים;

.4

מספר פריט:	11219
מיון:	P98
סוג:	מאמר
כותר:	המורה כמנחה: הנחיות להבניית המסגרת
מחבר:	כהן זמיר, אבנר
מו"ל:	הסתדרות המורים בישראל
שנה:	2013
בתוך:	הד החינוך
כרך:	(5)87
עמודים:	94-95
מילות מפתח:	דרכי-הוראה; בתי-ספר; הוראה בקבוצות; מחקר; למידה; תפיסת תפקיד; מורים; ניהול; כיתות;

תקציר:

המעבר להוראת הנחיה וללמידת חקר רצוף בקשיים רבים. המורה פוחד לאבד שליטה – ובצדק. אבל יש דרכים להתגבר על הקושי המאמר הנוכחי יעקוף את הדיון הזה (החשוב כשלעצמו) ויתמודד עם קושי מרכזי ביישום "החינוך החדש" במערכת החינוך: המעבר ממורה מרצה "על הבמה" למורה מנחה "מן הצד"

(באנגלית: המעבר מ־sage on the stage ל־guide on the side). אבסס את דבריי על מחקר שלי בתחום ואציע כמה כלים לשימוש המורה המנחה בעבודתו בכיתה.

.5

כותר

המנחה כמוביל תהליך חינוכי בקהילת לומדים / ד"ר אילנה רונן

מחבר/יוצר

רונן, אילנה (מסמינר הקיבוצים) (סמינר הקיבוצים - המכללה האקדמית לחינוך ואמנויות)

שנת פרסום

2017

מתוך

במעגלי חינוך: מחקר, עיון ויצירה, 7 (מאי 2017), עמ' 240-259

שפה

עברית

תקציר

בעידן שבו חלים שינויים בתפיסת האחריות החברתית בחינוך, במעמדו של המורה ובתהליכי הוראה-למידה עולה השאלה לגבי מאפייני המורה המוביל תהליך חינוכי. במחקר זה נבחנה תפיסת הסטודנטים את תפקיד המנחה המוביל בקהילת לומדים בשלוש קהילות לומדים (מנהיגות, הדרה ותקשורת) באמצעות שילוב בין גישה כמותית וגישה איכותנית. ניתוח הנתונים הכמותיים הראה כי המנחה של קהילת המנהיגות בולט בכל ההיבטים שהוגדרו: פיתוח כישורי למידה שיתופית וחשיבה רפלקטיבית; חיזוק הביטחון ביכולת להוביל תהליך חינוכי; טיפוח יכולת עשייה; שיתוף הסטודנטים ופתיחות למגוון דעות. מגמה דומה עלתה מניתוח הנתונים האיכותניים, אף שאלו עלו מתוך דברי כל המשתתפים. ממצאי המחקר מלמדים כי יש שלושה מאפיינים מרכזיים המתארים את תפקידו של המנחה: זהותו כאדם וכמחנך, היותו שותף בקבוצה והיותו שותף מוביל בקבוצה - מאפיינים המתארים מנהיגות מחוללת שינוי, מנהיגות טרנספורמטיבית.

קישור למאמר המלא:

https://www.dyellin.ac.il/sites/default/files/journals/journaleducation/edit_ion7/ilanaronen-14.pdf

6.

כותר

מהדרה להאדרה ובחזרה: השפעת המערך הקבוצתי על חוויית המנחה ועל תפיסתה על ידי הקבוצה - כזר מודר או כזר מואדר / עדית קאופמן-סטרוול

מחבר/יוצר

קאופמן-סטרוול, עדית

שנת פרסום

2017

מתוך

מקבץ, 22, 1 (נובמבר 2017), עמ' 65-83

הערה

גישה חופשית למאגר ג'ייסטור באתר הספרייה הלאומית

שפה

עברית

תקציר

המאמר דן בחוויה של המנחה, ובאופן שבה היא נתפסת על ידי הקבוצה - כזר מודר או כזר מואדר. הוא מראה כי האופן שבו המנחה נתפסת הוא פונקציה של המערך הקבוצתי, הכולל את ההרכב האנושי של הקבוצה מבחינת מגדר, גיל וזהות לאומית של המשתתפים ושל ההקשר החברתי של הקבוצה כולה. המאמר מתאר שתי סדנאות קצרות, בנות חמישה מפגשים כל אחת, שהועברו לתלמידי כיתה י' בבית ספר תיכון ערבי ביפו במשך שתי שנות לימודים עוקבות. את הסדנאות הנחו שני מנחים, וכל אחת מהן התקיימה במערך אחר. ההבניה השונה של המערכים ביטאה ניסיון להתמודד עם החוויה של המנחים, ועם האופן שבו הם נתפסו על ידי הקבוצה.

בסדנה הראשונה הוקמו שתי תת-קבוצות מקבילות, שונות בגודלן, לפי חלוקה מגדרית: את קבוצת התלמידות הנחתה מחברת המאמר, פסיכולוגית ישראלית-יהודייה, ואת קבוצת התלמידים הנחה פסיכולוג ערבי-ישראלי. מבחינת בית הספר,

מטרת הסדנה היתה לחזק את התלמידות, כדי שיוכלו להימנע מנישואי בוסר, המקובלים בחברה הערבית המסורתית, על מנת לאפשר להן למצות את הפוטנציאל האישי והתעסוקתי שלהן. האופן שבו חולקו הקבוצות אפשר לעבוד עם התלמידות על מטרת הסדנה, אך גם עורר קשיים וקונפליקטים שונים. בעקבות הקשיים, בסדנה הבאה נערכה חלוקה אחרת, שיצרה מערך קבוצתי שונה: הפעם הוקמו שתי קבוצות מקבילות, זהות בגודלן והטרוגניות מבחינה מגדרית. המערך החדש עורר קשיים וקונפליקטים מסוג אחר, וביניהם גם היפוך בחוויות של המנחים ובאופן שבו הם נתפסו על ידי המשתתפים: הזר המודר הפך לזר מואדר, ולהפך. למאמר שלושה חלקים: בתחילה יוצג הרקע הנחוץ להבנת ההקשר שבו התרחשה ההתנסות הקבוצתית, ותיסקר בקצרה התופעה של נישואי בוסר בחברה הערבית, שבה עסקה הסדנה. בחלקו השני תתואר ההתנסות המעשית בסדנה, וחלקו האחרון יציג מספר תובנות, מסקנות והמשגות הנגזרות מההתנסות הקבוצתית.

.7

The performance of academic identity as pedagogical model and guide in/through lecture discourse.

Authors:

McInnes, David1 (AUTHOR) d.mcinnnes@uws.edu.au

Source:

Teaching in Higher Education. Jan2013, Vol. 18 Issue 1, p53-64. 12p. 2 Charts.

Document Type:

Article

Abstract:

This article argues that lecture discourse has the capacity to support students in their transition into modes of social critique and that the lecturer, through an enactment of an academic identity in lecture discourse, plays a crucial role as both model and guide. Certain crucial phases and sub-phases of lectures are used to model an engagement with individual and everyday experience as grounds for analysis and

critique. A close examination of phase structures illustrates how an academic's identity is used as a model within a pedagogical process wherein the academic shifts from the anecdotal to the theorised and critical through the process of recontextualisation.

8.

Mentoring Identity and the Motivation to Mentor: A Case Study of an Exemplary Peer Athlete Mentor.

Authors:

Hoffmann, Matt¹

Loughead, Todd¹

Caron, Jeffrey²

Source:

Sport Psychologist. Mar2019, Vol. 33 Issue 1, p52-63. 12p.

Document Type:

Article

Abstract:

Using a qualitative case-study design, the purpose of the present study was to explore the experiences of a former exemplary peer athlete mentor (i.e., Nick [a pseudonym]). Data from 3 interviews (totaling 4 hr, 50 min) with Nick were analyzed using thematic narrative analysis. Nick indicated that mentoring played a key role in an athlete's ability to rise to elite sport. He noted that he was motivated to mentor his protégés for their benefit but also for the shared gains associated with mentorship—the latter of which suggested he was involved in relational mentoring relationships. He further described having an unwavering belief in his protégés and a deep allegiance to them. Finally, Nick shared his views on the complexity of the "mentoring identity" that he had, to some extent, adopted. The findings provide novel insights into why, and to some degree how, athletes may serve as peer mentors.

9.

Being a teacher and teacher educator: The antecedents of teacher educator identity among mentor teachers.

Authors:

Andreasen, J.K.1

Kovač, V.B.1

Bjørndal, C.R.P.2

Source:

Teaching & Teacher Education. Oct2019, Vol. 85, p281-291. 11p.

Document Type:

Article

Abstract:

Although teachers' professional identities have been the subject of extensive study, the field still lacks knowledge about the development of a professional identity for mentor teachers. These teachers take on multifaceted professional roles as teachers and teacher educators. In the present paper, we investigate the professional identity of mentor teachers partnered with two universities in Norway. The study adopts a quantitative approach and report on survey data from the mentor teachers. The results demonstrate that school climate, individual beliefs about the role, and university collaboration predict the development of a teacher educator identity. • School climate, Individual beliefs about the role, and university collaboration predict the development of teacher educator identity. • Mentoring self-efficacy is a strong contributor to the development of teacher educator identity. • Belonging to a community of teacher educators within school activates a sense of identity. • University-based teacher educators' acceptance of mentor teachers promotes the development of teacher educator identity.

10.

Mentor perspectives on the place of undergraduate research mentoring in academic identity and career development: an analysis of award winning mentors.

Authors:

Hall, Eric E.1 ehall@elon.edu

Walkington, Helen2

Shanahan, Jenny Olin3

Ackley, Elizabeth4

Stewart, Kearsley A.5

Source:

International Journal for Academic Development. 2018, Vol. 23 Issue 1, p15-27. 13p.

Document Type:

Article

Abstract:

This study examines how Undergraduate Research (UR) mentoring fits into the career profile of award-winning UR mentors and the factors that motivate engagement as UR mentors. Twenty-four award-winning UR mentors in four countries were interviewed about their mentoring practices. Six themes emerged: (1) Academic Identity and Motivations; (2) Challenges to Academic Identity and Career Development; (3) Enhanced Research Productivity; (4) Recognition and Reward; (5) Institution Values Commitment and (6) Developing Other Mentors. The authors discuss these themes and how the findings can be utilized for academic development and identity formation for faculty.

11.

Multiple-role mentoring: mentors' conceptualisations, enactments and role conflicts.

Authors:

Meeuwissen, Stephanie N E1 s.meeuwissen@maastrichtuniversity.nl

Stalmeijer, Renée E1

Govaerts, Marjan1

Source:

Medical Education. Jun2019, Vol. 53 Issue 6, p605-615. 11p. 2 Charts.

Document Type:

Article

Abstract:

Introduction: Outcome-based approaches to education and the inherent emphasis on programmatic assessment in particular, require models of mentoring in which mentors fulfil dual roles: coach and assessor.

Fulfilling multiple roles could result in role confusion or even role conflicts, both of which may affect mentoring processes and outcomes.

In this study, we explored how mentors conceptualise and enact their role in a multiple-role mentoring system and to what extent they experience role conflicts.

Methods: We conducted a constructivist grounded theory study at one undergraduate medical school. A purposive sample of 12 physician-mentors active in a programmatic assessment system was interviewed. Data analysis followed stages of open, axial and selective coding through which themes were constructed.

Results: Three predominant mentoring approaches were constructed: (i) empowering (a reflective and holistic approach to student development); (ii) checking (an observant approach to check whether formal requirements are met), and (iii) directing (an authoritative approach to guide students' professional development).

Each approach encompassed a corresponding type of mentor-mentee relationship: (i) partnership; (ii) instrumental, and (iii) faculty-centred.

Furthermore, mentors' strategies, focus, agency provided to students and perception of the assessment system characterised mentoring approaches and relationships. Role conflicts were mainly experienced by mentors with a directing mentoring approach. They used various coping mechanisms, including deviation from assessment guidelines. Conclusions: In multiple-role mentoring in the context of programmatic assessment, mentors adopted certain predominant mentoring approaches, which were characterised by different strategies for mentoring and resulted in different mentor–mentee relationships. Multiple-role mentoring does not necessarily result in role conflict. Mentors who do experience role conflict seem to favour the directing approach, which is most at odds with key principles of competency-based education and programmatic assessment. These findings build upon existing mentoring literature and offer practical suggestions for faculty development regarding approaches to mentoring in programmatic assessment systems. While serving as both coach & assessor might seem rife with conflict, Meeuwissen et al. report that one's approach to mentoring may determine the likelihood of difficulty.

12.

Conflict Situations between Student Teachers and Mentor Teachers.

Authors:

DUMAN, Serap Nur1, serapnurcanoglu@gmail.com

ERDAMAR, Gurcu2

Source:

International Online Journal of Educational Sciences; Nov2018, Vol. 10

Issue 5, p20-35, 16p

Document Type:

Article

Abstract:

This research looks into conflict situations and the reasons leading to conflict between teacher candidates and mentor teachers during the Teaching Practice course which is essential for teacher education. The study employs a phenomenological approach to research and semi-structured focus group interviews for data collection. The participants of the research are 163 teacher candidates from 8 different faculties and 4 different departments. Content analysis is used for data analysis. First, codes are identified in the text and themes were formed drawing on the codes. The findings revealed the following themes: problems related to the class, mentor teacher's perception of the teacher candidate, problems related to the process and problematic issues for the candidate. The teacher candidates stated the following reasons for conflict: causes related to the university tutor, causes related to schools and causes related to the practice process. The paper concludes with some suggestions based on these findings.

13.

Conflict resolution mechanisms between postgraduate mentors and their mentees.

Authors:

Möwes, Andrew Dietrich1 amowes@unam.na

Source:

Journal for Studies in Humanities & Social Sciences. Sep2012, Vol. 1 Issue 2, p85-90. 6p.

Document Type:

Article

Abstract:

This paper examines different supervisory approaches. The discussion has been limited to two approaches, namely the master/apprentice approach and the laissez-faire approach. This is followed by a documentation of the typical problems that arise between supervisors and research students. These problems include: conflicting or unrealistic expectations of each other, poor feedback, tensions or conflicting perspectives from within the supervision panel, supervisor's lack of knowledge and experience in research and supervision. Each problem is followed by a discussion of possible conflict resolution mechanisms.